

חולין פרק ג אלו טרפות דף נב

טרפה, ר' יהודה אומר דרוסת הזאב בבהמה דקה ודרוסת אריה בגסה, דרוסת הנץ בעוף דק ודרוסת הגס בעוף גס. רב אמר שדווקא זאב וחיות גדולות דורסות אבל חיות קטנות לא דורסות ולכאורה מדברי ת"ק שדיבר בזאב מוכח כך ולא צריך את דבריו, יתכן וסובר שת"ק חולק על ר' יהודה וסובר שזאב דורס גם בהמות גסות ולכן לא דיבר בחיות קטנות, וייתכן שת"ק סובר כר' יהודה שזאב דורס רק בהמות דקות אך היה צד לומר שנקט זאב משום שדרכו לדרוס ולכן אמר רב למעט חיות קטנות.

בריבי אמר שבמקום שיש מצילים מפני חתול הוא כועס ומטיל ארס ודורס אבל במקום שאין מצילים מפני החתול אינו דורס, חכמים סוברים שאין דריסה לחתול אפילו במקום שיש מצילים ואיכא דאמרי שחכמים סוברים שיש דריסה לחתול גם ללא מצילים. ר' חסדא אמר שחתול ונמייה דורסים גדיים וטלאים קטנים שהם בהמה דקה שבדקה ללישנא הראשונה כדעת בריבי ומדובר שיש מצילים וללישנא השניה כדעת חכמים אפילו במקרה שאין מצילים, בברייתא כתוב שחתול נץ ונמייה לא דורסים בהמות כלל ללישנא הראשונה כדעת חכמים וללישנא השניה כדעת בריבי במקרה שאין מצילים.

רב אמר שבעופות יש דריסה גם לחתול ולחולדה, בכבשים גדולים אין דריסה לא לחתול ולא לחולדה, בגדיים וטלאים יש דריסה לחתול ואין לחולדה.

במשנה כתוב שבהמה שנשברו רוב צלעותיה טרפה, בברייתא מפורש שיש 22 צלעות בבהמה כלומר 11 מכל צד ואם נשברו 12 צלעות שהם הרוב טרפה, ר' זירא הסביר שמדובר רק אם הצלעות נשברו בחלק העליון שקרוב לשדרה ולא בחלק התחתון שקרוב לחזה, ר' יוחנן הסביר שאמנם יש בבהמה עוד צלעות חוץ מה 11 שהוזכרו בברייתא אבל משום שאין בהם מוח אלא רק עצם אינם נחשבות.

חיבול הצלעות לחוליה הוא בצורת עיגול שנכנס לחור בחוליה, אם נעקרו הצלעות לגמרי אבל החוליה נשארה שלמה עולא אמר בשם בן זכאי אמר שאפילו אם נעקרו רק 6 צלעות שהם רוב צד אחד טרפה ור' יוחנן אמר שדינם כצלעות שבורות.

אם נשבר עם הצלע גם החור בחוליה שאליו נכנסים הצלעות, רב אמר שאפילו בצלע צלע אחת טרפה, ואם נשברה החוליה משתי הצדדים עם שתי הצלעות הבהמה נחשבת כמתה והיא נבלה.

שמואל אמר ג' טרפות א. אם נעקרה צלע אחת משורשה למרות שלא נשברה החוליה ב. גולגולת שהתרסקה ברובה, והתספקו האם הכוונה רוב הגובה מהעיניים ולמעלה או דווקא אם נשבר רוב היקפה ג. בשר שנמצא מתחת לרוב הכרס, והסתפקו האם הכוונה שנקרע או רק אם נחסר.

ישנם חיות שכשאר דורסות בידם על בהמה או עוף מכניסות ארס שהוא כמין דם שמתחת לציפורניים והורג את הבהמה אחר כך, במשנה כתוב שדרוסת הזאב